

Škola otravou
alebo
ako vrátiť školu do hry a hru do života

humorná skoro fikcia

radosť z čítania aj učenia vám želá Lenka Sapárová

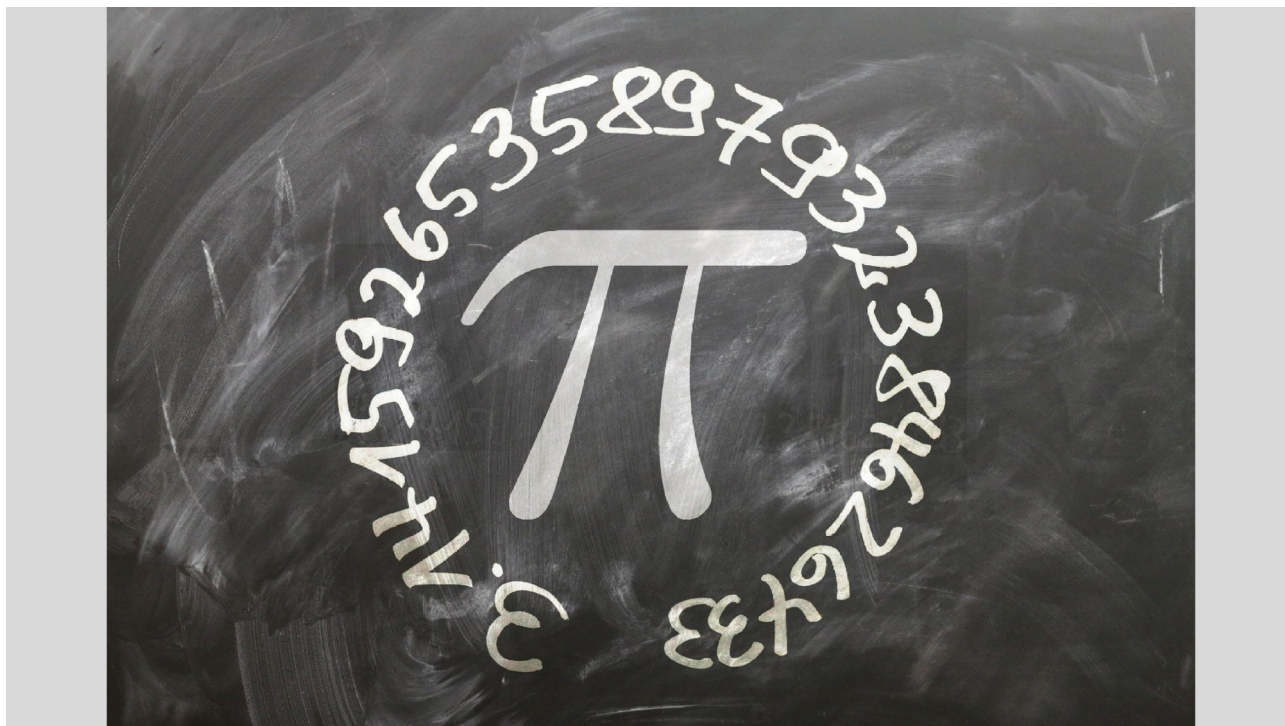
Predstavte si, že by prebehla malá fiktívna anketa s otázkou: Prečo je škola otravou? Respondenti by boli traja, Študent Otrávený, Rodič Otrávený a Učiteľ Otrávený. Tu máte ich odpovede:

Študent Otrávený - Prosím vás, kto má stále tlačit' do hlavy tie kydy, keď sa to dá všetko vygúgliť, letopočty, vzorce, mierky... a tie pravidlá slovenského jazyka, však to je úplná kravina. Načo to komu bude, IT svet je dnes úplne niekde inde. Mňa bavia komiksy, alebo nejaké tie hry, tam sa môžem aspoň zabaviť...

Rodič Otrávený - Prosím vás, čo robia tí učitelia, veď škola sa má starať o učenie, my máme čo robiť, aby sme zabezpečili to ostatné, počítač, tablet, a tak... Pozrite sa, učitelia majú dva mesiace prázdnin a my? Kto to má všetko zvládať a ešte s ním aj on-lajnovať? Viete, dnes je to ťažké..., nie je čas sa mu tak venovať, ale zabezpečili sme mu doučovanie, aby z neho niečo bolo a potom uvidíme, niečo vybavíme...

Učiteľ Otrávený - Prosím vás, keď vidím ako ich nič nebaví, hrajú sa len s mobilmi... Žiadna výchova z rodiny, však to je predsa základ. Žiadna úcta voči autoritám, to je úplná katastrofa. Ešte aj tie sprosté osnovy, úväzky a tie platy strašne nízke... Viete, ryba smrdí od hlavy, keby MŠ niečo rozumné vymyslelo, inak by to vyzeralo...

Nikoho to nebaví a všetci sú otrávení. Škola prestala byť hrou a stala sa otravou. Kde je toho príčina? Poďme to spolu v úvahách preskúmať.

Tajomstvá

Keď bol chlapec malý, každý večer mu otec príbehy čítal. Detské ucho hltalo každé jeho slovo a duša to znova a znova prežívala. Keď sa naučil písmenká, ponáral sa sám do ríše fantázie. Tešil sa aj do školy, že nové dobrodružstvá objaví, ale príbehy za bránou školy skončili. Stále ho len do učenia nútili, musíš, uč sa rýchlejšie, viac a viac, musíš predsa niečo dokázať! Jeho tie učebné preteky nebavia, nemajú v sebe totiž TAJOMSTVÁ.

Zvedavosť

Každé tajomstvo podnecuje ZVEDAVOSŤ a zvedavosť je to, s čím vstupujeme do života. Áno, do života prichádzame s hladnými ústami po poznaní. Preto tie nekonečné otázky a hltanie sveta všetkými zmyslami a tie nádherné imaginárne výjavy v zasnívaní, ktoré dospelí nazývajú nepotrebnými výmyslami.

Chuť

Ak spojíte tajomstvo a prirodzenú zvedavosť, dostanete CHUŤ, to je tá najlepšia motivácia do učenia. Je jedno do čoho, všetko treba pohltiť, ohmatať, preskúmať...Chuť sa, ale nedá prosbou ani trestom vynútiť.

Radosť

Ak spojíte tajomstvo, zvedavosť a chuť vyjde vám z toho len jedna zákonitá vec a to RADOSŤ z učenia a to je škola hrou. Že je to nemožné? Prečo? No, z týchto dôvodov:

Žiak, Rodič aj Učiteľ stratili zvedavosť, a tým stratili chuť do života a teraz musia všetci traja z vedomostí spraviť konkurencieschopnosť. Trh nepustí, kto má viac diplomov a je rýchlejší, má väčšiu šancu úspešne sa uplatniť. Navyše tomu študákovi to rodičia aj učitelia dobre zúčtujú. Čo sme do teba vložili, nám vráť aj s úrokmi!

Neúcta voči životu

Keď človek stratí zvedavosť - chuť do života, nepýta sa, nepoznáva, nevyvíja sa, len pasívne prijíma informácie a nevie ich ani správne použiť. Z toho všeobecného nechápania je tu potom absolútna neúcta voči životu.

Len z neúcty voči životu sa môžu udievať také veci ako nedostatok času a pozornosti pre deti... Otročenie pre príliš vysoké hmotné nároky, pre kvantitu vecí aj podnetov, už nie je viac miesto na kvalitu v spolužití.

Len z neúcty voči životu môžu vzniknúť šialené osnovy, náplň školských predmetov ako pre slonov, známkovanie, testovanie /ako kone na dostihoch/, odmenou za úsilie sú podpriemerné učiteľské platy spolu s permanentným vyhorením. Že učiteľ je len učiteľ a nemá takú zodpovednosť ako pán minister? Koľko mladých životov môže učiteľ dobre, či zle ovplyvniť?

Len z neúcty voči životu sa ten nevedomý študent prestal pýtať, a koho by sa mal opýtať, keď aj dospelí na svoje [otázky](#) zabudli. Teraz mu to nemá kto ukázať. Kde nie sú otázky, tam nie sú ani odpovede. Mladý človek bude sa radšej nudiť, marišku huliť, alebo zo strašnej samoty, neistoty a prázdnoty stále četovať, lajkovať, hejtovať, veď čo už má robiť, chce nejako prežiť a aj tak nikto nevie ako ďalej.

Škola hrou pre pedagóga - záhadológa a orgány činné v školskom konaní

Milé učky, učitelia, kantori a pedagógovia, ak máte srdce na správnom mieste a viete, že toto krásne a náročné povolanie chcete vykonávať a aj dokážete mladých svojou múdrosťou obohacovať, tieto moje sny, úvahy a návrhy patria vám. Rada vám ich odovzdám:

1. Učiteľ a žiak sú part'áci, vzdelávanie je o dôvere, rovnováhe a spoločnom zámere. Jeden chce naučiť a druhý sa /hádam/ chce aj niečo nové naučiť...je to fifty-fifty.
2. Vážte každé slovo, lebo nevhodná informácia môže spôsobiť deformáciu na citlivej duši. Za svoje slová nesiete plnú zodpovednosť, preto Radšej 2x merať a raz povedať.
3. Nedovoľte, aby žiak a múdrosť, stali sa len tovarom. Tento tovar aj tak nikdy nebude mať takú cenu akú má hodnotu. Múdrosť sa predsa nedá zväžiť, zmerať, kúpiť ani predať.
4. Motivujte k spolupráci, nie k súťaživosti. Kto to kedy videl, bojovať v triede! Veď aj vám to ako deťom hovorili, že viac hláv - viac rozumu!
5. Pestujte zvedavosť, ukazujte ako sa tvoria otázky a odpovede. Kto sa bojí zvedavosti, nech nechodí radšej za katedru!
6. Podporujte chuť do učenia fantáziou a humorom. Žiadny kantor nestratí na autorite, keď má zmysel pre humor, a tak aj s prírodopisom môže byť zároveň parádna [psina](#).
7. Dopĺňajte technické výklady príkladmi z reality života. Fyzika, chémia, biológia... je všade okolo nás, len to treba názorne ukázať, alebo naopak, najskôr ukázať a potom vyvodit' súvislosti.
8. Spájajte v súvislostiach predmety technické aj humanitné. Pytagoras videl krásu matematiky v hudbe. No, kto by to povedal? Leonardo tiež nezaostával, tá jeho všestranná analýza...pitva - stroje - Mona Líza. Žiadne tajomstvo nebolo mu sväté a všetko bolo vzájomne späté...veda, technika, umenie, skrátka všestranné poznanie!
9. Menej známkujte, menej testujte, ale viac komunikujte a podporujte viac ručného písania a ešte viac hlasného čítania. Napomôžete tak rozvíjať krásu slova vo všetkých jeho podobách.
10. Netrestajte vydieraním ani učením-mučením, lebo to skončí neovládnutým nočným močením, veď on /pomalý žiak/ sa to raz a rád naučí, ale pomaly...
11. Uplatňujte prirodzenú disciplínu z pochopenia, súcítne a bez násilia. Keď budete mať svoj vlastný rád, deti to radi napodobnia, raz...tak, či tak.
12. Upravte osnovy do únosnej miery, veď učiteľ, či žiak nie je mechanický panák, ale živý tvor.
13. Uved'te do hry nový predmet pre I. stupeň ZŠ - "Ako sa učiť".
14. Uved'te do života nový predmet pre II. stupeň ZŠ - "Filozofia hrou".
15. Upravte platy aj úväzky učiteľom, veď ten učiteľ má vznešené poslanie, učí predsa ako odkrývať tajomstvá. Pedagóg je vlastne taký záhadológ. Tak zdar záhadám a učiteľom zvlášť!

Škola hrou pre rodiča

Milé mamy, mamky, maminy, oteckovia, tatkovia, byť rodičom, je plný úväzok na celý život. Áno, máte povinnosť byť určité obdobie životel'om, ale máte aj právo a dokonca poslanie byť bájkárom, kúzelníkom, múdрым radcom, niekedy spoluviníkom, či obhajcom detských lotrovín. Ak máte radi svoje deti, tak nezabúdajte, ste s nimi na jednej lodi a preto:

1. Nestrácajte nikdy chuť do učenia a do života, máte možnosť byť dlhho mladými.

Škola hrou pre študenta

Milí žiaci, študenti, ZŠ, SŠ, VŠ, čo sa teraz naučíte, môžete stále rozvíjať, po celý život, aj keď, len tak pre radosť... a rozumu nikdy nie je dosť. Tak aby vás poznávanie stále bavilo a sprevádzalo:

1. Nikdy sa neprestaňte pýtať a nikdy neprestaňte snívajť

Resumé

Pokiaľ sa starý obsah výuky dostane do digitálnej podoby, nič sa nezmenilo, len technológia. Technológie odstránili síce všetky vzdialenosti, ale nevytvorili blízkosť. Podpornú blízkosť, ktorá láka do objavovania, dokáže poskytnúť len Rodič Vnímavý, Učiteľ Nadšený a Študent Zvedavý, všetci traja rovnako zaujatí vzdelávaním a poznávaním života.

Myslíte, že som naivný utopista, fantasta, idealista? Nie, som len celoživotný študent, ktorý stretol úžasného učiteľa a okrem toho aj toto <https://atelierresume.eu/>

